

Sondag, 7 Junie 2026

Skriflesing: Prediker 11:1-6

Tema: Saai, al weet jy nie wat gaan groei nie.

Skriflesing

Prediker 11:1-6

Werp jou brood op die water

¹Werp jou brood op die water,
eendag kry jy dit terug.

²Hou jou besittings op sewe, selfs ag plekke,
want jy weet nie watter teëspoed oor die land kan kom nie.

³As die wolke vol water is,
reën hulle leeg op die aarde;
of 'n boom nou suid of noord val,
dit bly lê waar dit geval het.

⁴Wie die wind bly dophou, saai nie,
wie na die wolke bly kyk, oes nie.

⁵Net so min as wat jy kan verstaan hoe gees en liggaam by mekaar uitkom in die skoot van 'n swanger vrou, net so min kan jy die werk van God verstaan. Hy doen dit alles.

⁶Saai jou saad in die môre,
gaan in die laatmiddag daarmee voort.
Jy weet nie watter van die twee sal 'n oes lewer nie
en of altwee ewe goed sal wees nie.

“My woord is soos vuur, sê die Here, soos ‘n hamer waarmee klippe stukkend gebreek word.” – Jeremia 23:29

PREEK

Broers en susters in onse Here Jesus Christus:

Geliefdes in ons Here Jesus Christus,

Daar is sekere vrae wat diep in 'n mens se hart bly sit. Vrae soos: Gaan dit help? Gaan my moeite iets beteken? Gaan my gebede ooit vrug dra? Gaan my kinders, my werk, my bediening, my geloofspogings, my klein stukkies gehoorsaamheid regtig 'n verskil maak?

Ons leef in 'n wêreld wat graag resultate wil sien. Ons wil bewyse hê voordat ons begin. Ons wil sekerheid hê voordat ons waag. Ons wil weet dat die oes gaan kom voordat ons die saad in die grond sit.

Maar Prediker praat met 'n ander soort wysheid. Nie 'n maklike wysheid nie. Nie 'n wysheid wat alles netjies in 'n tabel sit en sê: doen A, dan gebeur B nie. Prediker is eerliker as dit. Hy sê vir ons: Die lewe is nie altyd voorspelbaar nie. Jy verstaan nie alles nie. Jy beheer nie die wind nie. Jy beheer nie die wolke nie. Jy sien nie altyd wat God onder die oppervlak doen nie.

En tog sê hy nie: gee dan maar op nie.

Hy sê: **saai**.

Saai, al weet jy nie wat gaan groei nie.

1. Geloof leef nie net uit sekerheid nie, maar uit vertroue

Prediker 11 begin met 'n vreemde beeld: “Werp jou brood uit op die water, want ná verloop van baie dae sal jy dit vind.”

Op die oog af klink dit amper onverstandig. Wie gooi brood op water? Dit lyk soos vermorsing. Dit lyk asof jy iets weggee sonder enige waarborg dat jy dit ooit weer sal sien.

Maar dit is juis die punt. Die Prediker gebruik hierdie beeld om te praat oor 'n lewe wat nie net vashou nie, maar ook waag. Dit gaan waarskynlik oor vrygewigheid, handel, belegging, goeddoen, of breër gestel: om jou lewe oop te maak en uit te gee, al weet jy nie presies wat die uitkoms sal wees nie.

Die kommentare wys dikwels daarop dat Prediker hier nie roekeloosheid aanmoedig nie. Hy sê nie: wees onverantwoordelik en hoop maar vir die beste nie. Hy leer eerder 'n wyse waagmoed. Die lewe is onseker, ja, maar onsekerheid mag nie die mens verlam nie.

Dit is 'n diep geloofswaarheid. Ons wil dikwels eers seker wees voordat ons gehoorsaam is. Here, wys my eers dat dit gaan werk, dan sal ek begin. Here, gee my eers die uitkoms, dan sal ek vertrou. Here, laat my eers die oes sien, dan sal ek saai.

Maar geloof werk dikwels andersom. Abraham moes trek voordat hy die land gesien het. Moses moes voor Farao staan voordat hy die uitkoms gesien het. Die dissipels moes Jesus volg voordat hulle alles verstaan het. En ons? Ons word geroep om te leef in vertroue, nie net in berekening nie.

Daarom sê Prediker: werp jou brood uit. Doen die goeie. Bid. Gee. Help. Bou. Besoek. Dien. Vergewe. Moedig aan. Leer jou kinders. Wees getrou in jou werk. Wees teenwoordig in jou gemeente. Nie omdat jy alles kan voorspel nie, maar omdat jy God vertrou.

2. Wie net na die wind kyk, sal nooit saai nie

Vers 4 is seker die hart van die gedeelte: “Wie op die wind ag gee, sal nie saai nie; en wie na die wolke kyk, sal nie oes nie.”

Dit is 'n pragtige beeld. 'n Boer wat heeltyd na die wind kyk, sal altyd 'n rede kry om nie te saai nie. Vandag waai dit te veel. Mōre lyk die wolke verkeerd. Oormōre is die grond dalk nie perfek nie. En so bly die saad in die sak.

Is dit nie ook hoe ons leef nie?

Ons sê: Ek sal later begin bid. Ek sal later betrokke raak. Ek sal later my verhouding regmaak. Ek sal later my gawes gebruik. Ek sal later meer getrou wees. Ek sal later daardie gesprek voer. Ek sal later begin dien. Net nie nou nie. Die wind is verkeerd. Die wolke lyk swaar.

Maar Prediker wys vir ons dat daar 'n punt kom waar versigtigheid 'n mooi naam vir vrees word. Natuurlik moet ons wys wees. Natuurlik moet ons dink, onderskei en beplan. Die Bybel leer nie onnadenkendheid nie. Maar as ons wag vir perfekte omstandighede, sal ons nooit begin nie. Daar is altyd wind. Daar is altyd wolke. Daar is altyd onsekerheid.

Daar sal altyd iets in die wêreld wees wat jou bang maak: ekonomiese druk, politieke spanning, siekte, ouderdom, teleurstelling, konflik, moegheid, verandering in die kerk, kinders wat hulle eie paaie stap, gebede wat stadig beantwoord word. As jy net daarna kyk, raak jou hart soos 'n hek wat nooit oopgaan nie.

Die vraag is nie of daar wind is nie. Die vraag is: gaan jy steeds saai?

3. God werk waar ons nie kan sien nie

Vers 5 sê: “Soos jy nie weet wat die weg van die wind is nie, of hoe die bene groei in die moederskoot nie, net so weet jy nie die werk van God wat alles doen nie.”

Hier raak Prediker diep teologies. Hy herinner ons aan die grens van menslike kennis. Daar is dinge wat ons nie verstaan nie. Ons weet nie altyd hoe God werk nie. Ons sien nie altyd wat Hy besig is om te doen nie.

Dit is baie belangrik, want baie mense raak moedeloos omdat hulle net kyk na wat sigbaar is. Ek het gebid, maar niks lyk anders nie. Ek het probeer help, maar die persoon het nie verander nie. Ek het hard gewerk, maar niemand sien dit raak nie. Ek het jare lank gesaai, maar waar is die oes?

Prediker sê: Jy sien nie alles nie.

'n Saadkorrel lyk vir 'n lang tyd dood. Onder die grond gebeur daar iets wat jy nie kan sien nie. Die wortel breek oop in die donker. Groei begin in stilte. En eers later, soms baie later, kom daar 'n groen punt deur die grond.

So werk God dikwels. Nie altyd in die dramatiese nie, maar in die verborge. Nie altyd met onmiddellike resultate nie, maar met stille vorming. Nie altyd in die applous nie, maar in die klein daad wat niemand anders onthou nie.

Dalk het iemand jare gelede 'n woord van geloof in jou lewe gesaai, en eers later het dit begin groei. Dalk het 'n ouer, 'n onderwyser, 'n vriend, 'n ouderling, 'n predikant, 'n ouma of oupa iets in jou hart geplant waarvan hulle nooit die volle oes gesien het nie.

Dit is een van die groot troosse van hierdie teks: God mors nie getrouheid nie. Wat ons in geloof saai, lê nie buite sy hand nie.

En as ons na Christus kyk, sien ons dit nog dieper. Die kruis het op Goeie Vrydag soos nederlaag gelyk. Dit het gelyk asof liefde verloor het, asof geregtigheid stilgemaak is, asof hoop begrawe is.

Maar God was besig om in die donker van die graf iets te doen wat die wêreld nie kon voorsien nie. Op die derde dag kom die lewe deur.

Dit is ons hoop: God kan lewe bring waar ons net grond sien.

4. Daarom hou ons aan saai

Vers 6 sê: “Saai jou saad in die môre, en laat teen die aand jou hand nie rus nie, want jy weet nie watter een sal slaag nie: hierdie of daardie, of albei saam goed sal wees nie.”

Hierdie is nie 'n oproep tot uitbranding nie. Prediker sê nie jy moet jou liggaam breek en nooit rus nie. Die Bybel ken die gawe van rus. Sabbat is nie luiheid nie; dit is geloof. Maar hierdie vers roep ons weg van opgee. Dit sê: bly getrou. Moenie ophou net omdat jy nie die uitkoms kan bereken nie.

Saai in die môre. Saai in die aand.

Saai wanneer jy vol energie is. Saai ook wanneer jy moeg is, maar steeds getrou kan wees. Saai wanneer jy hoopvol voel. Saai ook wanneer hoop 'n dun draadjie is. Saai wanneer mense jou bedank. Saai ook wanneer niemand dit raaksien nie.

Vir die gemeente beteken dit: elke gebed is saad. Elke erediens is saad. Elke kind wat van die Here hoor, is saad. Elke besoek aan iemand wat swaar kry, is saad. Elke boodskap van bemoediging, elke daad van liefde, elke offergawe, elke stukkie vergifnis, elke besluit om nie bitter te word nie, elke keer wat jy weer opstaan, is saad.

Ons weet nie altyd watter een sal groei nie. Hierdie een of daardie een. Miskien albei. Miskien op 'n manier wat ons nooit self sal sien nie.

Maar dit is nie ons roeping om die oes te beheer nie. Dit is God se werk.

Ons roeping is om getrou te saai.

Slot

Geliefdes, Prediker 11 gee vir ons 'n geloof vir onseker tye. Nie 'n geloof wat maak asof die lewe maklik is nie. Nie 'n geloof wat voorgee dat ons alles verstaan nie. Maar 'n geloof wat sê: Ek weet nie alles nie, maar ek ken die Here. Ek beheer nie die wind nie, maar ek vertrou die God wat oor

wind en wolke regeer. Ek sien nie altyd wat onder die grond gebeur nie, maar ek glo dat God werk waar ek nie kan sien nie.

Moet daarom nie jou saad in die sak hou nie.

Moenie wag totdat die wind stil is en die wolke perfek lyk nie.

Doen vandag die goeie wat God voor jou plaas. Bid die gebed. Maak die oproep. Gee die bemoediging. Dien met liefde. Vergewe waar jy moet. Begin weer waar jy moed verloor het. Hou aan om Christus te volg in die klein, getroue dinge van elke dag.

Want jy weet nie wat gaan groei nie.

Maar God weet.

En in sy hand kan selfs die kleinste saad 'n oes word.

Amen